

## VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, HENKIVAKUUTUSOSA 23.3.2017

**Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilön numero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilön numero ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.**

**Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.**

*Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.*

1. Mikä seuraavista vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeutta vapaaehtoisissa vakuutuksissa koskevista väitteistä pitää paikkansa?
- a) Vakuutusyhtiön takautumisoikeus on laajempi henkilövakuutuksissa kuin vahinkovakuutuksissa.
  - b) Vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus maksamastaan kuolintapaussummasta, jos vakuutustapahtuma on tahallisesti aiheutettu.
  - c) Henkilövakuutuksissa takautumisoikeus ei koske sairauden tai tapaturman aiheuttamia kustannuksia tai varallisuuden menetystä.
  - d) Vakuutusyhtiön takautumisoikeuden yleisiä edellytyksiä ovat, että kolmas henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman joko tahallaan tai törkeällä huolimattomuudellaan tai että kolmas henkilö on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudesta riippumatta. (1,5 p)

*d); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2013, s. 330*

2. YEL-vakuutuksen alkaessa vahvistetaan vuosittainen työtulo, joka vastaa yrittäjän työpanosta yritystoiminnassa. Työtulon vahvistaa
- a) yrittäjä itse
  - b) Valtiokonttori
  - c) Eläketurvakeskus
  - d) eläkelaitos (1,5 p)

*d); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 68 ja 69*

3. Työkyvyttömyyseläkkeen maksamista EI voi keskeyttää
- a) takautuvasti
  - b) työntekijän hakemuksesta
  - c) vakuutuslaitoksen aloitteesta
  - d) jos kuntoutuksesta kieltäytymiseen on pätevä syy (1,5 p)

*d); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 142*

4. Mikä seuraavista on työeläkeasioiden muutoksenhakuelin:

- a) hallinto-oikeus
- b) vakuutusosasto
- c) vakuutuslautakunta
- d) sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta (1,5 p)

b); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 151

5. Kuka tai ketkä EIVÄT ole vakuutussopimuslaissa tarkoitettuja edunsaajia:

- a) yhtiö
- b) vakuutettu itse
- c) säätiö tai yhdistys
- d) useampi kuin yksi henkilö (1,5 p)

b); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2013, s. 220, 336 ja 337

6. Mikä seuraavista YEL-vakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Yrittäjän tulee ottaa YEL-vakuutus kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan aloittamisesta.
- b) Jos yrittäjällä on useita eri yrityksiä, kunkin yrityksen piirissä tapahtuvaa yritystoimintaa varten tulee ottaa oma vakuutus.
- c) Vakuuttamisvelvollisuus ei koske sivutoimisia yrittäjiä.
- d) Vakuutus voidaan ottaa takautuvasti kulumassa olevalle ja viidelle tätä edeltävälle vuodelle. (1,5 p)

a); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Porvoo 2011, s. 66 ja 67

7. Mikä työeläkeyhtiötä koskevista seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Koska työeläkeyhtiöt eivät ole viranomaisia, niiden toimintaan ei sovelleta hallintolakia.
- b) Siitä huolimatta, että työeläkeyhtiö on yksityinen taho, sen toimintaan sovelletaan hallintolakia sen käsitellessä eläkeasioita.
- c) Siitä huolimatta, että työeläkeyhtiö on yksityinen taho, hallintolakia sovelletaan sen käsitellessä eläkeasioita ja sijoittaessa eläkevaroja.
- d) Työeläkeyhtiön kaikkeen toimintaan sovelletaan hallintolakia, koska työeläkeyhtiö on julkista hallintotehtävää hoitava yksityinen taho. (1,5 p)

b); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 150

8. Yksityistapaturmavakuutuksissa tavanomaisesti käytetyn tapaturman perusmääritelmän mukaan korvattava tapaturma on

- a) ilman saastuneisuudesta johtuva keuhkojen turmeltuminen
- b) nilkan murtuminen kaaduttaessa liukkaalla pinnalla
- c) hukkuminen
- d) liikenneonnettomuudesta aiheutuva psyykinen trauma (1,5 p)

b); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 180 ja 181

9. Mikä on tasoitettun maksun ja luonnollisen maksun ero kuolemanvaravakuutuksessa? (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 145

10. Mitä tarkoittaa maksuvapautus henki-, sairaus- ja eläkevakuutuksissa ja miten se toteutetaan? (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 170; Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 88

11. Kerro, mitä tarkoittaa viimeisen eläkelaitoksen periaate. (3 p)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 39 ja 134

12. Kerro, miten paljon työ- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö voi ansaita palkkaa kuukaudessa sen vaikuttamatta työkyvyttömyyseläkkeeseen ja miten siitä kertyy uutta eläkettä. (3 p)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 101

13. Kerro, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa määritellyt asiakkaiden tunnistaminen ja todentaminen pääpiirteissään tarkoittavat sekä mitä tosiasiallisella edunsaajalla tarkoitetaan. (3 p)

*Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen Henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 433 ja 434*

14. Vakuutuksen omistajalla on oikeus edunsaajan määräämiseen ja aikaisemmin annetun määräyksen muuttamiseen. Luettele neljä merkittävää poikkeusta tästä yleisperiaatteesta. (4 p)

*Teemu Jokela - Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen Henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 338*

15. Kerro, ketkä ovat yksityisten alojen työeläkelakien perusteella oikeutettuja perheenhuoltajan kuoltua

a) leskeneläkkeeseen

b) lapseneläkkeeseen

ja millä edellytyksellä he ovat perhe-eläkkeeseen oikeutettuja? (4 p)

*Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 241 ja 242*

16. Kerro, ovatko seuraavat sairauskuluvakuutuksiin liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

a) Suomalaiset sairauskuluvakuutukset ovat yleensä ns. vakavan sairauden vakuutuksia.

b) Korvattavuuden edellytyksenä on yleensä, että tutkimus tai hoito tapahtuu lääkärin määräyksestä ja että se tehdään sairaalassa.

c) Sairauskulujen korvattavuuden kannalta ratkaisevaa on se, että vakuutus on ollut voimassa sairauden alkaessa.

Kaikki väittämät ovat väärin; *Teemu Jokela - Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen Henkilövakuutus, 6. Uudistettu painos, Finanssi- ja Vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 166–168*

17. Kerro, ovatko seuraavat työeläkeyhtiön antamaan ammatilliseen kuntoutukseen liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

a) Työeläkeyhtiön tarjoamaa ammatillista kuntoutusta ei anneta eläkkeellä oleville.

- b) Työeläkeyhtiön tarjoama ammatillinen kuntoutus on aina kuntoutujan omalla työpaikalla järjestettävää työkokeilua.
- c) Eläkelaitos voi antaa hakemuksesta ennakkopäätöksen oikeudesta työeläkekuntoutukseen, vaikka työntekijää koskevaa kuntoutumissuunnitelmaa ei ole vielä toimitettu eläkelaitokselle.

a) väärin; b) väärin; c) oikein; *Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 116, 118 ja 119*

18. Kerro, ovatko seuraavat lakisääteiseen tapaturmavakuutukseen liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Ulkomaille työskentelemään lähetetty suomalainen työntekijä kuuluu aina Suomen tapaturmavakuutuslainsäädännön piiriin, mutta korvausperusteet ulkomailla sattuneen tapaturman osalta eivät ole samat kuin kotimaassa työskenneltäessä.
- b) Lakisääteinen tapaturmavakuutus on ensisijainen muuhun sosiaaliturvaan nähden eikä sen nojalla korvausta saava ole oikeutta saamaan korvausta muiden sosiaalivakuutusten kautta.
- c) Suomessa työskentelevät ulkomaalaiset vakuutetaan työtapaturman varalta samoin kuin suomalaiset työntekijät eikä kansalaisuus tai asumisaika vaikuta maksettaviin korvauksiin.

a); väärin; b) väärin; c) oikein; *Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 90, 95, 96, 300, 303, 304, 307*

19. Kerro, ovatko seuraavat PRIIP-asetukseen liittyvät väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Asetuksen säännöksiä sovelletaan myös tapaturma- ja sairauskuluvakuutusten tarjoamiseen yksityishenkilöille.
  - b) Vastuu avaintietoasiakirjan laatimisesta kuuluu PRIIP-tuotteen kehittäjälle.
  - c) Avaintietoasiakirjalla tarkoitetaan asiakkaalle annettavaa markkinointiaineistoa.
- a) väärin; b) oikein; c) väärin; *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1286/2014 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista*

20. Kerro, ovatko seuraavat liikennevakuutukseen liittyvät väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

- a) Liikennevahingossa surmansa saaneen vanhemmilla, lapsilla ja aviopuolisolla on aina oikeus saada korvausta kuolemantapauksen aiheuttamasta kärsimyksestä.
- b) Jos liikennevahingon aiheuttaja on tuntematon, korvausta vahingoista voi hakea Valtiokonttorilta.
- c) Liikennevahinkolautakunnan lausunnot eivät sido vakuutusyhtiöitä.

a) väärin; b) väärin; c) oikein; Yrjö Mattila (toim.): *Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 110–112*

## VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, VAHINKOVAKUUTUSOSA 23.3.2017

**Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.**

**Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.**

*Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.*

1. Suhteellinen omavastuu

- a) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu prosenttimäärä vahingon määrästä.
- b) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu rahamäärä ja sen ylimenevältä osalta sovittu prosenttimäärä (esimerkiksi 15 %, kuitenkin vähintään 200 euroa).
- c) tarkoittaa, että omavastuumäärää pienempiä vahinkoja korvataan vain sovittu prosenttimäärä ja omavastuumäärän ylimenevältä osalta täysimääräisesti.
- d) on tavallisin käytössä oleva omavastuun muoto. (1,5 p)

*b); Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 164*

2. Mikä seuraavista EI ole lakisääteinen vakuutuslaji?

- a) potilasvakuutus
- b) liikennevakuutus
- c) lääkevahinkovakuutus
- d) ympäristövahinkovakuutus (1,5 p)

*c); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 168*

3. Kenellä seuraavista EI ole LAKIIN perustuvaa velvollisuutta ottaa vastuuvakuutus?

- a) ydinlaitos
- b) asianajaja
- c) rautatieyritys
- d) eläinsuojeluvalvoja (1,5 p)

*b); Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014 s. 168–172*

4. Mikä seuraavista on työtapaturma-asioiden muutoksenhakuelin?

- a) korkein oikeus

- b) hallinto-oikeus
- c) vakuutuslautakunta
- d) sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta (1,5 p)

a); *Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015 s. 167–171*

5. Yrityksille myönnettävät toiminnan vastuuvakuutukset kattavat tavallisesti

- a) toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenen yhtiöoikeudellisen vahingonkorvausvastuun.
- b) yrityksen toiminnasta muille kuin yritykselle itselleen aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot.
- c) myös yrityksen sopimusrikkomuksista aiheutuvia varallisuusvahinkoja, jotka eivät liity henkilö- tai esinevahinkoihin.
- d) yrityksen lainaamalle tai vuokraamalle työvälineelle aiheutuneen vahingon. (1,5 p)

b); *Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 120–122*

6. Mikä seuraavista työtapaturma- ja ammattitautivakuutusten vakuutusmaksuja koskevista väittämistä on oikein?

- a) Vakuutusmaksujen hinnoittelu perustuu vapaaseen kilpailuun.
- b) Pakollisella vakuutuksella ja vapaaehtoisella vakuutuksella voi olla yhteiset maksuperusteet.
- c) Taulustomaksuperusteisen vakuutuksenottajan dokumentoidut työterveyskustannukset on huomioitava vakuutusmaksussa.
- d) Maksuperusteita ei saa muuttaa kesken vakuutuskauden. (1,5 p)

a); *Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 188 ja 189*

7. Mikä seuraavista vastuuvakuutuksen vakuutettua koskevista väittämistä on oikein?

- a) Vakuutettuna on se, joka on kärsinyt vahingon.
- b) Vakuutettuna on se, joka on ottanut vakuutuksen.
- c) Vakuutettuna on se, jonka vahingonkorvausvelvollisuuden varalta vakuutus on otettu.
- d) Vastuuvakuutuksessa ei ole varsinaista vakuutettua. (1,5 p)

c); *Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 91 ja 92*

8. Mikä seuraavista suojeleuhjeiden noudattamiseen liittyvistä väittämistä on oikein?

- a) Suojeleuhjeiden noudattamatta jättäminen johtaa poikkeuksetta korvauksen alentamiseen tai sen epäämiseen kokonaan.
- b) Vakuutetun on korvauksen saadakseen näytettävä, että hän on noudattanut suojeleuhjeita.
- c) Suojeleuhjeen on oltava selkä, yksiselitteinen ja yleisluonteinen, jotta sen laiminlyönti voisi johtaa korvauksen alentamiseen tai epäämiseen.
- d) Suojeleuhjeen laiminlyönnin ja aiheutuneen vahingon välillä on oltava syy-yhteys, jotta laiminlyönti voisi johtaa korvauksen alentamiseen tai epäämiseen. (1,5 p)



d); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 382–386*

9. Mitkä ovat työtapaturma- ja ammattitautilain tarkoitus ja keskeiset periaatteet? (4 p)

*Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, Vantaa 2015, s. 14–17*

10. Työtapaturma- ja ammattitautilaki sisältää vapaaehtoisia vakuutuksia, jotka ovat pakollisen vakuutuksen ulkopuolelle jääviä henkilöitä ja tapahtumia varten. Mitä nämä vapaaehtoiset vakuutukset ovat ja miten niiden nojalla korvattavat vahinkotapahtumat ja korvaukset määräytyvät? (3 p)

*Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 198 ja 199*

11. Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksissa voidaan käyttää erikoismaksujärjestelmää. Mitä sillä tarkoitetaan ja mitä seikkoja yrityksen tulee tarkastella, jotta yritys saisi itselleen tarkoituksenmukaisen järjestelmän? (3 p)

*Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 191*

12. Kerro, missä ajassa vakuutuslaitoksen tulisi työtapaturma- ja ammattitautilain mukaan antaa korvauspäätös. Mistä ajankohdasta määräaika lasketaan? Jos korvauspäätöstä ei anneta määräajasta, miten vakuutuslaitoksen tulisi menetellä? (3 p)

*Kirsi Salo: Työtapaturma ja ammattitauti, FINVA, 2015, s. 163 ja 164*

13. Selvitä, milloin oikeus vakuutuskorvaukseen vanhenee vastuuvakuutuksessa. (3 p)

*Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s.177*

14. Kerro, mitkä ovat varallisuusvastuuvakuutuksen korvausperusteet. Luettele neljä varallisuusvastuuvakuutuksessa yleisesti käytettyä rajoitusehtoa. (3 p)

*Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Vantaa 2014, s. 151–153*

15. Kerro, milloin vakuutusyhtiön vakuutussopimuksen mukainen vastuu alkaa. (3 p)

*Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 91–94*

16. Vakuutuksenottaja on tyytymätön venevahinkoa koskevaan vakuutusyhtiön korvausratkaisuun vapaaehtoisessa vakuutuksessa. Kerro, mitä keinoja vakuutuksenottajalla on käytettävissään saadaakseen muutoksen korvauspäätökseen. (3 p)

*Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 123 ja 124*

17. Kerro, ovatko seuraavat omaisuusvakuutuksiin liittyvät väittämät oikein vain väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (3 p)

a) Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka kunakin ajankohtana tarvitaan vakuutettua kohdetta ominaisuuksiltaan ja iältään vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

b) Omaisuuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa, kun siitä on vahingon jälkeen vähennetty vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

c) Samastaminen tarkoittaa sitä, että vakuutetun teko tai laiminlyönti aiheuttaa samat seuraamukset kuin vakuutuksenottajan vastaava teko tai laiminlyönti.

*Kaikki väittämät ovat väärin; Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 143–145 ja 386*

18. Selvitä, kenen hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa. (3 p)

*Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s.105–107*

19. Mitä tarkoittaa kokonaisvaltainen riskienhallinta tai ERM? Luettele vähintään kolme elementtiä, joita painotetaan kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa. (4 p)

*Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 42 ja 43*

20. Yrityksen riskienhallintakeinot voidaan karkeasti jakaa riskien kontrollointiin ja rahoittamiseen. Riskejä rahoittaessaan yritys voi vakuuttamisen lisäksi siirtää riskejään. Luettele kolme tapaa, joilla yritys voi siirtää riskejä. (3 p)

*Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 122–124*

## VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO, YLEINEN OSA 24.3.2017

**Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.**

**Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.**

*Kysymykset 1–12 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.*

1. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan (FINE) toimialaan EI kuulu

- a) lääkevahinkovakuutus
- b) potilasvahinkovakuutus
- c) lakisääteinen sairausvakuutus
- d) vakuutuskassojen sairausvakuutukset. (1,5 p)

*c); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s.139 ja 461*

2. Vahinkoa kärsineen asiakkaan on vakuutusedustuslain mukaan vahingonkorvausta saadakseen osoitettava, että

- a) meklari on tahallisesti tai huolimattomuudellaan aiheuttanut vahingon.
- b) meklari ei ole toiminut ammattitaitoisesti ja huolellisesti.
- c) meklari on tahallisesti menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia.
- d) vahinko on syntynyt sen johdosta että, meklari on menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia. (1,5 p)

*d); Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 87 ja 88; Vakuutusedustuslaki 40 §*

3. Vakuutusmeklarilta edellytetyllä luotettavuudella tarkoitetaan muun muassa sitä, että

- a) henkilön luottotiedot ovat kunnossa eikä hän ole liiketoimintakiellossa.
- b) henkilöllä ei ole 5 vuoden ajalta lainvoimaisia vankeustuomioita ilmeistä sopimattomuutta osoittavista rikoksista.
- c) henkilöllä ei ole 5 vuoden ajalta lainvoimaisia sakkorangaistuksia ilmeistä sopimattomuutta osoittavista rikoksista.
- d) henkilöllä ei ole 5 vuoden ajalta edellä tarkoitettuja tuomioita ja että lisäksi hänen luottotietonsa ovat kunnossa. (1,5 p)

*b); Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus - Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 48 ja 49; Vakuutusedustuslaki 11 §*

4. Lääkevahinkovakuutus korvaa

- a) myös sen, ettei lääke vaikuta toivotulla tavalla.
- b) myös muista EU-valtioista kuin Suomesta ostettujen lääkkeiden aiheuttamat vahingot.
- c) myös lääkkeen käytön seurauksena aiheutuneet esinevahingot.
- d) myös sivuvaikutuksen, joka on ilmoitettu lääkkeen pakkausselosteessa. (1,5 p)

d); *Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 459 ja 460*

5. Vakuutusedustajan harjoittaman lainvastaisen markkinoinnin ja sopimusehtojen käytön voi kieltää

- a) markkinaoikeus
- b) FINE
- c) sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- d) oikeusministeriö. (1,5 p)

a); *Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus - Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 158 ja 159*

6. Mikä seuraavista vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välisen erimielisyyden ratkaisemisiin liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vain kuluttajan asemassa olevat vakuutuksenottajat voivat viedä erimielisyyden Vakuutuslautakunnan käsiteltäväksi.
- b) Oikeusturvavakuutuksesta voidaan korvata oikeudenkäyntikuluja vakuutuskorvausta koskevassa riita-asiassa.
- c) Jos vakuutuksenottaja on saanut Vakuutuslautakunnalta kielteisen ratkaisun, hän voi saattaa riita-asian Finanssivalvonnan ratkaistavaksi.
- d) Kuluttajariitalautakunta käsittelee kaikenlaisiin vakuutuksiin liittyviä erimielisyyksiä. (1,5 p)

b); *Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 348–351; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 289 ja 294.*

7. Kiinteistön vuotovakuutuksesta korvataan yleensä

- a) kiinteistössä olevalle tavaravarastolle aiheutuvat vahingot.
- b) asukkaiden irtaimistolle aiheutuvat vahingot.
- c) jäätyneen putken halkeamisesta kiinteistölle aiheutuvat vesivahingot.
- d) kunnallisen viemärijohdon tukkeutumisesta kiinteistölle aiheutuvat vahingot. (1,5 p)

c); *Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 539 ja 540*

8. Vakuutusopimuslakia sovelletaan

- a) lakisääteisiin työeläkevakuutuksiin

- b) lakisääteisiin työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksiin
- c) ns. pakollisiin vakuutuksiin
- d) jälleenvakuutukseen. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 131; Vakuutusopimuslaki 1 §

9. Samastusta voidaan vakuutusopimuslain mukaan soveltaa

- a) vahinkovakuutuksessa
- b) yksilöllisessä eläkevakuutuksessa
- c) lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa
- d) henkivakuutuksessa. (1,5 p)

a); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 204; Vakuutusopimuslain 33 §

10. Henkilötietolain tarkoittama arkaluonteinen henkilötieto on

- a) ikä
- b) siviilisääty
- c) ammattiliittoon kuuluminen
- d) äidinkieli. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 316

11. Liikennevakuutus on ilman eri toimia voimassa

- a) vain Suomessa
- b) vain Pohjoismaissa
- c) koko Euroopan talousalueella
- d) koko Euroopassa. (1,5 p)

c); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 442; Liikennevakuutuslaki 13 §

12. Kun on kyse vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuudesta ennen vakuutusopimuksen tekemistä, mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutuksenottaja voi vedota sellaiseenkin markkinointitietoon, jonka hän tiesi virheelliseksi ennen sopimuksen tekemistä.
- b) Vakuutuksenantaja ei vastaa sivutoimisen asiamiehen, esimerkiksi automyyjän, antamasta virheellisestä tiedosta.
- c) Vakuutuksenantajalla on näyttötaakka siitä, että vakuutuksenottajalle annettiin vakuutusopimuslain edellyttämät tiedot ennen sopimuksen tekemistä.

d) Vakuutuksenantaja voi vakuutussopimuksen tekemisen jälkeenkin täydentää antamia tietoja tai oikaista antamansa virheelliset tiedot. (1,5 p)

c); *Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s.146 ja 147*

13. Selvitä, mitkä keskeiset lait säätelevät vakuutusedustajan toimintaa ja mitä ymmärretään hyvällä meklaritavalla (3 p)

*Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus - Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 35–37*

14. Selosta, mitä eturistiriita tarkoittaa vakuutusedustajan työssä, ja millä tavalla lainsäädännöllä voidaan puuttua niihin. (3 p)

*Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 37–39*

15. Selosta, miksi meklarin tulee laatia tasapuolinen analyysi ja luettele vähintään neljä asiaa, jotka siitä on käytävä ilmi. (3 p)

*Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 81–84; Vakuutusedustuslaki 25 §*

16. Selosta vähintään viisi hyvän vakuutusmeklarin tai meklaripalvelua tarjoavan tiimin ominaisuutta. (4 p)

*Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 139 ja 140*

17. Määrittele käsite ”riski” ja anna omaisuus- ja henkilöriskeistä kustakin kaksi esimerkkiä. (3 p)

*Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 60–63*

18. Kerro, ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin. Oikeasta vastauksesta saa kustakin 1 pisteen, väärästä vastauksesta vähennetään 0,5 pistettä. (4 p)

a) Tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa vakuutuksenantajan vastuuta voidaan alentaa, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta. Lautakuntakäytännössä korvausta on tällöin alennettu puolesta kahteen kolmasosaan.

Väärin; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s. 191; Vakuutusopimuslaki 28 § 3 mom

b) Vastuuvakuutuksen nojalla suoritettavaa vakuutuskorvausta alennetaan vakuutetun huolimattomuuden perusteella samalla tavoin kuin muissa vahinkovakuutuksissa.

Väärin; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s. 191 ja 201; Vakuutusopimuslaki 30 § 4 mom ja 31 § 3 mom

c) Vastuuvakuutuksessa korvauksensaajana ei ole vakuutuksenottaja, vaan joku ennalta määräämätön sivullinen.

Oikein; Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi. 12 uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Turenki 2014, s. 563

d) Vakuutuksenantajan on korvattava pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutuksen vakuutusmäärä ylittyisi.

Oikein; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s. 202; Vakuutusopimuslain 61 §

19. Kerro, mitä seurauksia liikennevakuutusmaksun laiminlyönnistä aiheutuu vakuuttamisvelvolliselle uuden liikennevakuutuslain perusteella. (3 p)

*Liikennevakuutuslaki (460/2016) 24–30 ja 46 §*

20. Kerro, miten perinteisen kotivakuutuksen korvauspiiri eroaa all risk –vakuutuksen korvauspiiristä. (2 p)

*Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi. 12 uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Turenki 2014, s. 522 ja 523*

21. Kerro, millä vakuutuksilla tavara voidaan vakuuttaa kuljetuksen aikana tapahtuvien vahinkojen varalta. Selosta myös näiden vakuutusten keskeiset erot. (4 p)

*Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi. 12 uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Turenki 2014, s. 558–562*

22. Kerro, mitä tarkoitetaan  
a) kapitalisaatiosopimuksella



- b) dread disease –vakuutuksella
- c) omaisuusvakuutuksessa poissaehdolla. (3 p)

*Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi. 12 uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Turenki 2014, s. 481–483 ja 533; Vakuutussopimuslaki 4 a §*